

SIGNERAT

Nicke Sjödin

Om resors betydelse

Kära resenär.

’Wenn jemand eine reise tut, dann kann er was erzählen’ är ett gammalt munnaord från det inre av Junsele, som är så sant som det är sagt. För den som inte är så hemma i ortens dialekt kan jag avslöja att andemeningen i uttalandet är att den som är ute och far bör berätta var han har varit när han kommer hem. Samt – i förekommande fall – vad han/hon har upplevt.

Om han/hon kommer ihåg något. Nu är det så att några av oss ogärna reser längre än till Mellansel – utom de som bor i Mellansel då förstås, som gärna kan tänka sig en utflykt till Björna eller Örnsköldsvik. Varför ska man resa långt bort där det är ohyggligt varmt och man måste ha en strut på näsan och sen får man sand i naveln och därefter reser man hem?

Ett skäl är givetvis att det är så roligt att komma hem och läsa en hel veckas jungfruliga Örnsköldsviks Allehanda och väl-lustigt vältra sig i meddelanden om slamtömning i Solberg och konfirmandjubiléer i Myckelgen-sjö. Sånt är lycka det.

I min barndom för man inte särskilt långt. Jag – eller i vart fall far min – minns när innovationen, velocipeden, kom. Det var i den vevan all inavel kom i vanrykte och horisonter vidgades så det stod härliga till.

’Jag cyklade ända till Näsåker, och jag hörde hundar skälla ännu

längre bort’, kunde nån skryt-måns dra till med på den tiden.

Ett skäl till att herrarna gav sig ut på såna där långväga cykelturer var bland annat att de skulle försöka städsla pigor. De egna döttrarna var redan städslade – ville uppleva stora världen kan man tro – och då fick man lov att söka ersättning. (Om Gudrun Schyman läst så här långt vill jag be henne bläddra till nån annan sida nu).

Kvinnorna skulle då för tiden nämligen stå vid spisen och nere i djupsnön vid vaken på sjön och koka gröt eller skölja vadmals-byxor eller föda barn eller vad de nu kunde hitta på, de små livet. Och helt ensamma kunde de naturligtvis inte vara, så därför kvoterades in ett antal pigor att hjälpa till. Dessa pigor skulle far i huset städsla – ingen nackdel om de var mjälla och rundhyllta på diverse ställen, sades det.

Vid anställningsintervjun – har det sagts mig – var det viktigt att intervjuaren i förväg kommit ihåg att smörja in hakan och kinderna med smör eller flott eller ister eller nåt, en åtgärd som dagens arbetsförmedlare totalt försummat. Det var nämligen på det viset att om den arbetssökande såg dessa glänsande nyllen, så skulle hon inse att här gives anställning på en arbetsplats där intet saknas av bordets hävor, här skulle hon inte behöva leva på Guds försyn och potatisavkok allenast, utan här fanns vad som

långt senare skulle komma att kallas kalorier.

Men för övrigt förekom inga längre resor. Jag minns att det gick en hel del tåg mellan Forsmo och Hoting och av dem kunde man begagna sig om man drabbats av blindtarmsinflammation eller någon annan mindre åkomma och behövde uppsöka lasarettet i Backe. Idag finns bara spåren av de där tågen kvar, det vill säga en hel del timmertåg går fortfarande. Med dem får man dock åka endast om man är timmerstock och även i så fall bara i ena riktningen – hemifrån.

Jag vet inte ens om det numera går att lägga ett-öringar på rälsen och av tåget få dem utplattade så att de passar utmärkt i den där chokladautomatens 50-öresinkast utanför Ester Jakobssons affär i Junsele.

Det finns väl inga ett-öringar längre kanske, eller ens Ester och hennes automat - och jag kan inte tänka mig att man får samma inkomstbringande resultat om man smusslar ner en euro på rälsen strax före växelspåret vid den nedlagda stationen därhemma.

Men försöka duger.

Nicke Sjödin